

hetően ennek maradványai épültek bele a későbbi intézői lak épületébe.

A 2. periódus során az 1740–50-es években épült meg a teljes L-alakú földszinti szárny, amikor az új birtokosok itt uradalmi központot hoztak létre. Az épület feltehetően sosem funkcionált nemesi lakóhelyként, intézői lakásként, az uradalom központi reprezentatívabb épülete volt.

A főhomlokzaton feltártuk a barokk építészeti architektúrát, lizénák közötti tükrökben szalagkeretes ablakokat.

A teljes emelet 19. századi ráépítés. A folyosón 19. századi festés nyoma került elő. Az épülettől D-re több melléképület maradványa feküdt, ezek a barokk épülethez tartoztak. A patak túlsó oldalán az épület 18. századi földszintes kiépülésével egykorú park terül el.

KOPPÁNY ANDRÁS

114. Hajdúszoboszló, Árkos-halom

(Hajdú-Bihar megye) Sza

A Hajdú-Bihar Megyei Múzeumok Igazgatósága az elnyert 500 000 Ft vissza nem térítendő pénzügyi támogatást gépi földmunka végzésére használta fel. 2001. május 21. és augusztus 15. között végzett régészeti feltárás célja egyrészt a honfoglalás- és Árpád-kori temető lehatárolása, másodsorban pedig a rézkori alaptemetkezés megkeresése volt. Összesen két sír került elő, mindkettő a császárkori szarmata korszakba sorolható. Az előkerült fibulák típusa alapján a temetkezések kora a 2. század.

A feltárások során sem további sírok, sem az Árkos-halom mellett lévő 12–15. századi falu újabb objektumai nem kerültek elő. Kalicz Nándor az ásatást megtekintve osztotta azon elképzelésemet, hogy a kutatott területen az alaptemetkezést nagy valószínűséggel azért nem leltük meg, mert a kurgán másik oldalába beásott 12. sz. végi–13. századi Árpád-kori téglaegető megsemmisíthette azt, a 10–11. századi temető egy részével együtt. Így az Árkos-halom lelőhely feltárását befejezettek nyilváníthatjuk.

Konzulens: Kalicz Nándor.

M. NEPPER IBOLYA

115. Hajdúszovát, Cenzus-föld

(Hajdú-Bihar megye) Ó, N?

2001. június 16-án az alföldi újkőkori teltek légi régészeti kutatása során Hajdúszovát délkeleti határában, a településtől 2 km-re, a Cenzus-föld egyik keskeny parcellájában, az őszi vetésű gabonában, kb. 100×50m-es területen, negatív növényzeti elszíneződéseket észleltünk. A körárkos temető kisebb részlete (legalább 2 sír) az őskorra, vagy a népvándorlás korra keltezhető.

A kutatást a Felsőoktatási Kutatási és Fejlesztési Pályázat (0198/2000) támogatta, a repülővezető Talabos Gábor volt.

CZAJLIK ZOLTÁN

116. Harc, Janya-pusztá, Nagy-dűlő

(Tolna megye) Á, Kk

2001-ben a Tolna megye őskori és középkori várai című kutatási program keretében folytattam a légi felderítéseket, terepbejárásokat. A munkához a Nemzeti Kulturális Alapprogram, az OTKA és az Őcsényi Repülőklub nyújtott anyagi segítséget.

A falutól ÉK-re, a Sió-parton levő lelőhelyet 2000. június 22-én légi fotóztam. Az érett búzában egy gótikus, sokszögzáródású szentélyű, támpilléres templom alaprajza, és attól kissé Ny-ra egy épületegyüttes körvonalai bontakoztak ki.

A 2001. évi terepbejáráskor ez a terület szépen el-munkált, az esőtől nedves volt. A templom és a település a Sió Ny-i partján, az ártérből kiemelkedő dombon helyezkedik el. A templom és az épületegyüttes a legmagasabb dombon található. Helyüket világos, törmelékes folt jelzi. A templom törmelékdombjára jól elkülönül az épületegyüttestől. A két folt együtt kb. 50×50 m kiterjedésű. A templomnál téglá- és mészkődarabok hevernek a felszínen. Embercsontot nem találtam. Itt csak kevés edénytöredék fordult elő. Az épületegyüttesnél viszont sok a lelet. Sok az osztrák fazékperem, találtam két mázas kályhacsempe-töredéket, néhány tál- illetve pohár alakú kályhaszem-töredéket, bogrács-töredékeket, vörös és fehér, késő középkori edénytöredékeket.

A lelőhely többi részén is elég sok a cserép (Árpád-kortól késő középkorig). A törmelékes foltól kissé délre egy kettős kónikus üvegpalack peremtöredéke került elő. A lelőhely kiterjedése kb. 500×300 m.

MIKLÓS ZSUZSA

117. Hatvan határa

(Heves megye) B, V, Sza, A, Kö

Hatvan északi határában kiterjedt beruházásra, lakó- és ipari park építésére kerül sor, aminek során régészeti lelőhelyek is veszélybe kerülhetnek. Hatvan területéről – annak topográfiai elhelyezkedéséből és domborzatából sejthető jelentőségéhez képest – eddig csak kis számban ismertek régészeti lelőhelyek. 2001. február 19–29. között terepbejárást végeztünk a város északi külterületén.

A munka során 31, döntő többségében új régészeti lelőhelyet sikerült leírunk, emellett rögzítettünk néhány, a Dobó István Vármúzeum adattárában már szereplő, de pontosan nem leírt „régí” lelőhelyet. A leletanyag döntő többségét a bronzkor (hatvani kultúra) (cserepek, kő jogarfej, kauri) adta, de – különösen a Zagyva mentén – jelentősnek mondható a római császárkori szarmata anyag (cserepek, fibula, terra sigillata, karneol- és üvegyöngyök) is. Néhány lelőhelyen vaskori, népvándorlás kori (avar) és középkori emlékanyagot is regisztráltunk, kiugró viszont az Árpád-kori anyag szinte teljes hiánya illetve a fémszegénység.

A terepbejáráson részt vett: Ács Csilla, Domboróczki László, Fodor László (Dobó István Vármúzeum), Papp